Groenadvies Amsterdam bv

QUICKSCAN SLIBVELDEN RWZI NOORD

Schouw voor beschermde flora en fauna

QUICKSCAN SLIBVELDEN RWZI NOORD

Schouw voor beschermde flora en fauna

Opdrachtgever:
Gemeente Amsterdam
5.1,2,e

Projectnummer : P18038
Datum : 2 februari 2018

Projectleider : 5.1,2,e
Controle : 5.1,2,e
Paraaf : 5.1,2,e

Groenadvies Amsterdam bv

Postbus 36233
1020 ME AMSTERDAM
Telefoon: 06-50523935
E-mail: info@groenadviesamsterdam.nl

INHOUDSOPGAVE :

1 INLEIDING 3

2 ONDERZOEKSGEBIED 4
2.1 Ligging projectgebied 4
2.2 Relatie met beschermde gebieden 4
2.3 Gebiedsbeschrijving 6

3 WAARNEMINGEN FLORA EN FAUNA 9
3.1 Literatuurstudie 9
3.2 Huidige waarnemingen 9

4 CONSEQUENTIES WAARNEMINGEN 10

Dit product van Groenadvies Amsterdam BV mag alleen geheel of gedeeltelijk worden vermenigvuldigd, openbaar gemaakt of ter beschikking van derden worden gesteld, na toestemming van Groenadvies Amsterdam BV en met bronvermelding.

1 INLEIDING

Op het terrein van de voormalige rioolwater zuiveringsinstallatie in stadsdeel Noord worden mogelijk een aantal ADM-gebruikers tijdelijk gehuisvest. Hiervoor zijn de voormalige slibvelden geselecteerd. Om de wettelijk vereiste zorgplicht te betrachten in het kader van de wet Natuurbescherming, is opdracht gegeven vooraf een quickscan uit te voeren naar mogelijke knelpunten tussen het voorliggende plan en genoemde wet.

Het onderzoek is in de vorm van een quickscan uitgevoerd. Hierbij is het terrein tijdens een veldbezoek beoordeeld op de natuurwaarden die tevens fotografisch zijn vastgelegd. Aan de hand van deze informatie, de waargenomen soorten/sporen en onze jarenlange ervaring is een biotoopanalyse opgesteld met daarin een inschatting van de te verwachten aanwezige beschermde dieren- en plantensoorten.

Op basis van de soortenlijst met beschermde soorten en een overzicht van de uit te voeren werkzaamheden, geven we aan waar knelpunten te verwachten zijn. Daarna is aangegeven of deze van invloed zijn op de voorgenomen werkzaamheden, of het noodzakelijk is om een ontheffing aan te vragen, of nader onderzoek noodzakelijk is en of er mitigerende maatregelen nodig zijn.

2 ONDERZOEKSGEBIED

2.1 Ligging projectgebied

Het onderzoeksgebied ligt in Amsterdam Noord ten noorden van de ring A10 aan het einde van de G.J. Scheurleerweg. Op onderstaande luchtfoto is het relevante gebied blauw omkaderd.

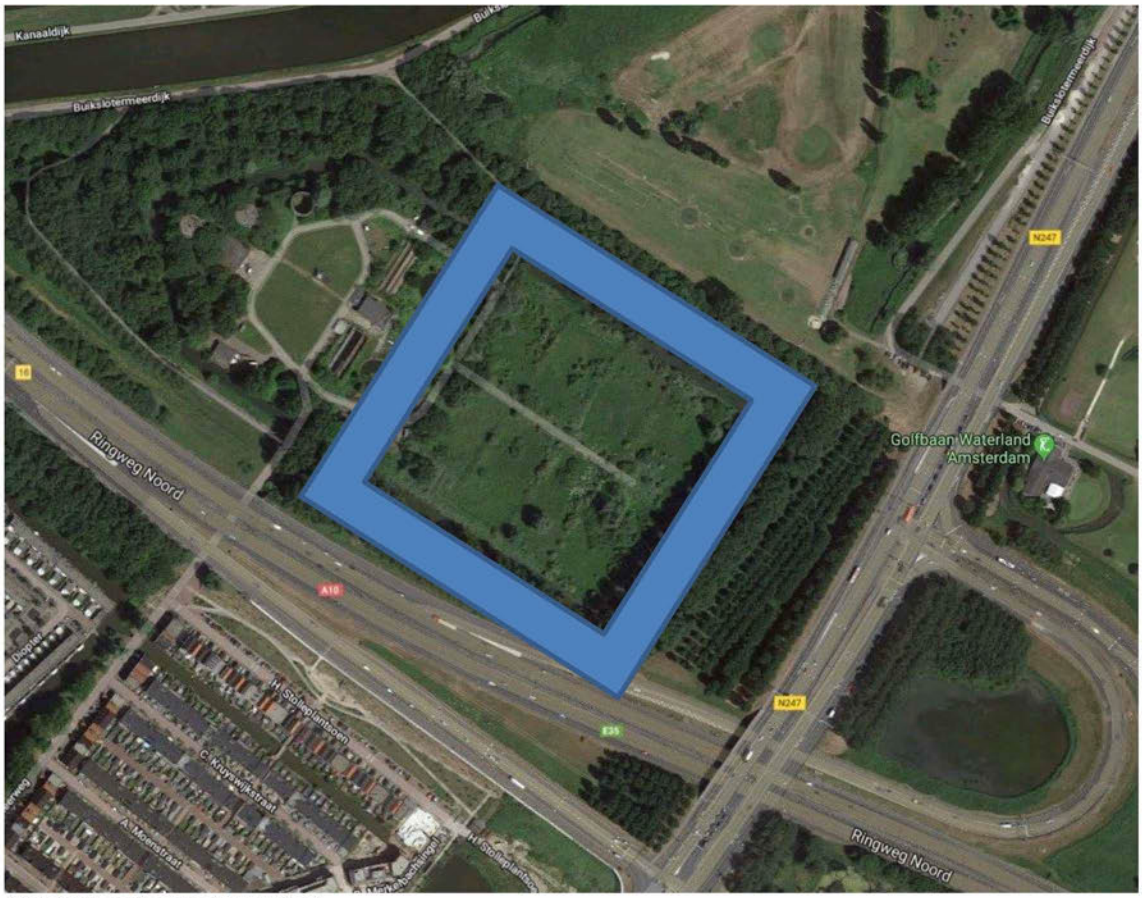

Ligging onderzoeksgebied.

2.2 Relatie met beschermde gebieden

Binnen een straal van 3 kilometer ligt één gebied dat deel uitmaakt van het natura2000 netwerk en van het Natuurnetwerk Nederland (de voormalige Ecologische hoofstructuur). Het betreft delen van Natura2000 gebied Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld en Twiske, een gebied van veenweiden met hoge natuurwaarden.

Het gebied wordt aan alle zijden omringd door gebieden die deel uitmaken van de Amsterdamse ecologische structuur en gebieden uit de hoofdgroenstructuur.

Op de volgende pagina wordt de ligging van deze gebieden weergegeven.

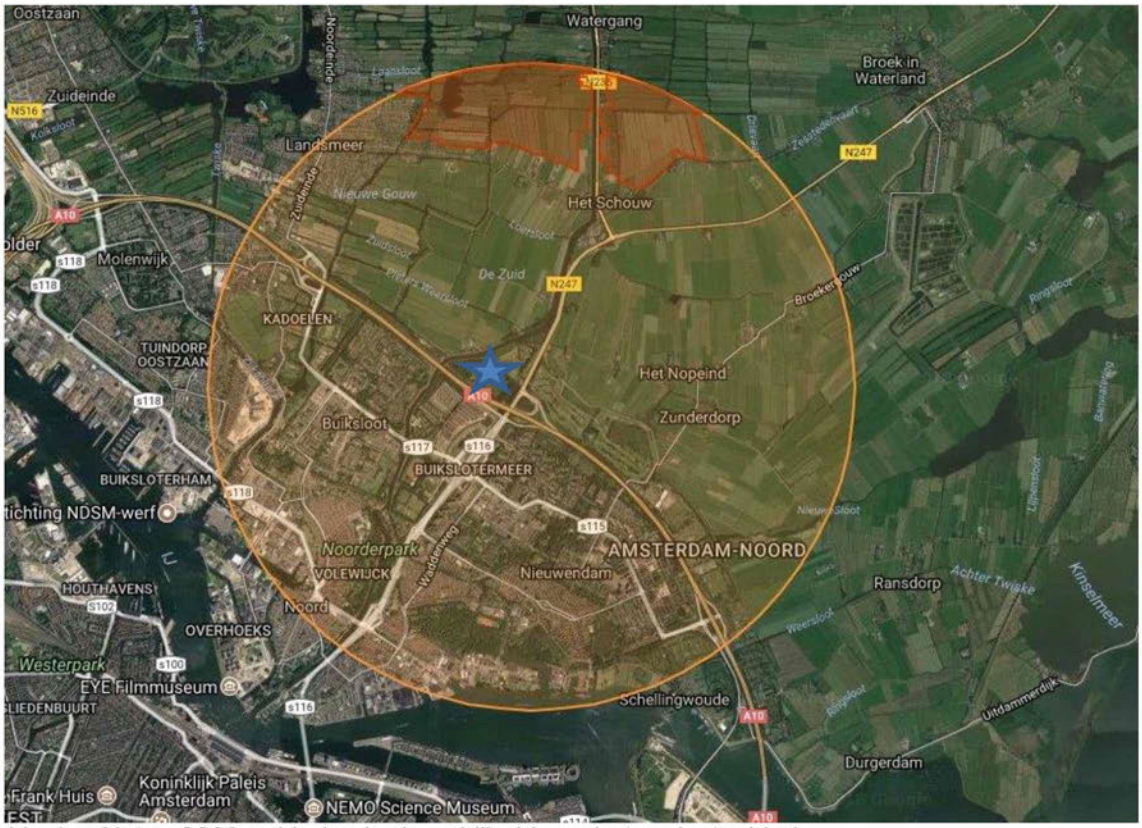

Ligging Natura2000 gebieden in de nabijheid van het projectgebied.

Ligging Amsterdamse ecologische (donkergroen) en groenhoofdstructuur (lichtgroen) in de nabijheid van het projectgebied.

Voor de geplande inrichting van het terrein moet de vegetatie van de slibvelden, inclusief die van de tussenliggende dijkjes, worden verwijderd. Daarbij worden wel de bomen zo veel mogelijk gehandhaafd. Daarna worden de velden afgedekt met steenkorrel of een vergelijkbaar product om een droge standplaats aan te kunnen bieden.

Dit zal geen effect hebben op de Natura2000 gebieden. Wel zijn enige effecten op de omringende gebieden te verwachten. Zo verdwijnt een deel van het foerageergebied van de in omgeving broedende roofvogels (zo broeden in de populierenstrook rond de RWZI buizerd en havik) en soorten zoals de vos.

2.3 Gebiedsbeschrijving

Het betreft een achttal voormalige velden waar voorheen slib uit de RWZI werd opgebracht om in te drogen. De velden worden van elkaar gescheiden door een betonpad dat oost-west door het terrein loopt en door aarden dijkjes rond de afzonderlijke velden.

Op de dijkjes staat een dichte begroeiing van braam en riet en met name nabij de bebouwing staan ook grotere bomen op en naast deze dijkjes.

De velden zelf zijn al jaren niet meer in gebruik en raken snel begroeid. De soort begroeiing is afhankelijk van de hoogteligging van de velden. Op de laagstgelegen velden staat nog regelmatig water en groeit een mix van riet en ruigtekruiden zoals grote brandnetel, kleefkruid en koninginnenkruid. Vanuit de randen rukt ook veel braam op. Her en der staat ook enige opslag van wilg en vlier.

Op de wat hoger gelegen velden stagneert nauwelijks water en is bosvorming op gang gekomen. Op dit moment betreft het nog voornamelijk wilgen en vlieren maar ertussen staan ook zaailingen van andere boomsoorten.

Eén van de nattere slibvelden.

De dijkjes zijn dicht begroeid.

Aan de zijde van de bebouwing staan her en der grote bomen en een dichte begroeiing van braam.

Veld overwoekerd door braam

Vochtiger veld met voornamelijk ruigtekruiden

In de drogere velden treedt bosvorming op.

3 WAARNEMINGEN FLORA EN FAUNA

3.1 Literatuurstudie

In de Ecologische atlas van de gemeente Amsterdam (http://maps.amsterdam.nl/florafauna/) staan voor het kilometerblok waarin het gebied ligt, twee doelsoorten aangegeven. Het betreft ijsvogel en sperwer.

IJsvogel hebben we zowel gedurende dit bezoek als in eerdere jaren in de sloot rond het terrein waargenomen. Deze zal ergens in de oever van de sloot die rond het terrein loopt, broeden. Sperwer hebben we nooit in het broedseizoen waargenomen en verwachten we vanwege het open karakter ook niet direct. Wel is de gelijkende havik uit het gebied bekend.

3.2 Huidige waarnemingen

Tijdens het veldwerk op 30 januari 2018 werden veel overwinterende vogels waargenomen. Daaronder zaten enkele potentiële broedvogels. Waargenomen werden houtsnip, watersnip, ekster, wilde eend, merel, heggenmus, winterkoning en vink. Hiervan kunnen de laatste vijf in het gebied verwacht worden als broedvogel.

Daarnaast kunnen nog soorten als fitis, tjiftjaf, roodborst, grasmus, zwartkop, tuinfluiter, braamsluiper, bosrietzanger, kneu, putter en houtduif verwacht worden.

Uit de populierenrand direct rond het gebied zijn aanvullend broedvogels als havik, buizerd, holenduif en grote bonte specht bekend.

In de slibvelden zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten. Deze komen waarschijnlijk wel voor in de populierenstrook rond het onderzoeksgebied en in de bebouwing op het terrein. Het gaat dan om soorten als gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en bruine grootoorvleermuis. Het onderzoeksgebied is echter bij uitstek geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het is een sterk beschut gebied met vanwege de afwisseling in biotopen ongetwijfeld een rijke insectenfauna.

Op het terrein zijn geen zoogdieren waargenomen. Wel zagen we sporen van mol, konijn en vos. Van deze laatste is bekend dat er een burcht op het terrein zit.
Op basis van de hier aanwezige biotopen kunnen daarnaast veel kleine, landgebonden zoogdieren verwacht worden. Het betreft, onder andere, egel, huisspitsmuis, bosspitsmuis, bosmuis, dwergmuis, aardmuis, veldmuis, wezel, hermelijn en mogelijk ook bunzing. Het voorkomen van wezel en hermelijn hier werd bevestigd door 5.1,2,e de stadsdeelecoloog.

In het verleden hebben we op deze locatie amfibieën zoals bruine kikker en gewone pad waargenomen. Mogelijk komt hier ook kleine watersalamander voor. Verspreid over het gebied (buiten de slibvelden) liggen meerdere poelen die als voortplantingswater kunnen dienen. De sloot rond het terrein is daarvoor niet geschikt vanwege de aanwezigheid van vis. De zwaar beschermde rugstreeppad wordt hier vanwege het ongeschikte biotoop (te dicht begroeid, geen geschikte voortplantingswateren) niet verwacht.

Beschermde reptielen, vissen, libellen, vlinders en andere diersoorten zijn hier op basis van de aanwezige biotopen en de ligging in westelijk Nederland niet te verwachten.

Volgens mededeling van 5.1,2,e komen in meerdere van de slibvelden rietorchissen voor. Sinds op 1-1-2017 de wet Natuurbescherming inging, is deze soort niet meer landelijk beschermd. In de nu geldende Amsterdamse gedragscode is de soort nog wel als beschermd opgenomen. Andere beschermde soorten worden hier niet verwacht.

4 CONSEQUENTIES WAARNEMINGEN

Het onderzoeksgebied blijkt hoge natuurwaarden te hebben en is van belang voor met name broedvogels en kleine zoogdieren.

Binnen de slibvelden komen geen vogelsoorten voor met een jaarrond beschermd nest. Net buiten het onderzoeksgebied komen wel meerdere van dergelijke soorten voor zoals ijsvogel, havik en buizerd. Voorkomen moet worden dat deze nesten als gevolg van de werkzaamheden op het terrein verstoord worden.

Voor de overige broedvogels geldt dat in gebruik zijnde nesten niet verstoord mogen worden. Dit houdt in dat als er werkzaamheden op de dijkjes en slibvelden gepland zijn, deze buiten het broedseizoen gepland moeten worden. In de praktijk loopt de veilige periode op dit soort terreinen tot circa half maart. Vóór die tijd dienen de werkzaamheden afgerond te zijn of het terrein ongeschikt gemaakt te zijn voor broedvogels. Dit kan door het rooien van de beplanting.

Voor de vleermuizen zijn er geen bezwaren. Hun foerageergebied tussen de populierenstroken en de watergang wordt niet wezenlijk aangetast. De luwe omstandigheden blijven. Ook op het terrein zelf blijven voldoende foerageerlocaties intact. Nadelige effecten voor vleermuizen zijn dan ook niet te verwachten.

Van de genoemde landgebonden zoogdieren is het overgrote deel beschermd. In deze lijst is echter wel een tweedeling te maken. Voor de algemenere soorten geldt dat ze zijn opgenomen in artikel 4 van de Verordening vrijstelling soorten Noord-Holland. Voor deze soorten geldt dat bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en bestendig beheer, de bescherming vervalt. Dit geldt echter niet voor wezel en hermelijn; deze soorten zijn beschermd.

Normaliter zouden we nader onderzoek naar de aanwezigheid adviseren maar in dit geval is hun voorkomen bevestigd door de stadsdeelecoloog.

De geplande werkzaamheden hebben grote invloed op deze marterachtigen. Naast dat hun potentiële verblijfplaatsen verloren gaan, verdwijnt over het gehele projectgebied (door het verwijderen van de begroeiing en het verharden van het terrein) ook hun foerageergebied én hun voedsel, de kleine zoogdieren.

We adviseren dan ook om voor deze soorten bij de RUD een ontheffing aan te vragen.

Voor de rietorchis is de landelijke bescherming vervallen. Desondanks is het wenselijk om deze soort (conform de Amsterdamse gedragscode) zorgvuldig te behandelen. Dit houdt in de niet te handhaven planten opsporen en verplanten naar een locatie buiten het projectgebied. Dit kan echter pas vanaf begin mei, eerder zijn ze in het veld niet herkenbaar aanwezig.

Voor de genoemde amfibieën geldt dat ze eveneens in artikel 4 zijn opgenomen. Dit houdt in dat bij de nu geplande werkzaamheden, de bescherming vervalt.

Wel blijft de zorgplicht voor deze soorten van kracht. Dit houdt in dat er zodanig gewerkt moet worden dat er zo min mogelijk schade aan deze dieren, maar ook aan de overige al dan niet beschermde dieren en planten, wordt aangericht. Dieren moeten dus de gelegenheid hebben te ontsnappen. Werk dus niet richting waterpartijen of drukke wegen maar richting te handhaven groen. Werk ook met een zodanige snelheid dat dieren de gelegenheid hebben te ontkomen.